

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V sanitariju v Milwaukee je umrl rojak Luka Urnkar, star 44 let in doma iz Porebra pri Kamniku na Gorenjskem. Bil je v svetovni vojni in od takrat ni bil več zdrav. V Ameriki zapušča ženo, dva sinova in enega brata, v starem kraju pa starše, sedem bratov in sestro.

"Amerikanski Slovenec" pri naša izpod peresa Rev. J. M. Trunka uredniški članek, v katerem opisuje teorije Rev. Coughlina. Med drugim pravi Rev. Trunk v dotičnem članku: "Rev. Charles Coughlin je samo teoretik. V kaki praksi se katoliška cerkev ne bo identificirala z njim, ker je praksa silno kočljiva zadeva, ko sega v življenje, teorija je pa zaenkrat samo na papirju. Teorija je borba na papirju, v glavih, praksa pa je borba v življenju, in dokler bo življenje, bo ostala tudi borba, in v tem je zopet nekaj, kar je dobro umljivo za katoličana, za katoliška materialista je pa — zagonetka, če hoče res razmišljati in ne čaka morda samo na uspeh, da bo konec džungla, pa zasine prestolni raj. Nikoli!"

John Jaklich iz Milwaukee je že star in diplomiran gostilničar, pa mu je vseeno spodneslo. Ko je nastavljal pivo, mu je pri tem delu sod pivo zdrknil po desni nogi, spredaj pod kolonom, da mu je jo hudo pobol in opraskalo, da močno šepa in išče rmana in pripotca, da hladi bolečine.

V Harriette, Mich. je imel rojak John Okorn mlatni stroj. Letos je začel v tamkajšnji okolici mlatiti rž in pšenico, kajti oves je radi suše uničen. Tretji dan mlatnje so spravili stroj na hlev, kjer je imel farmar vse pripravljeno. Ko so pričeli mlatiti, je nastala razstrelba. Razen hiše so uničena vsa gospodarska poslopja in seveda tudi mlatilni stroj. Skoda je velika, ker stroj ni bil varovan.

WPA sleparije

Dva uradnika vladne WPA organizacije sta bila aretirana v Clevelandu, obtožena, da sta zlorabljala vladni WPA denar. Eden je Raymond Lyttle, plačilni mojster, drugi pa Harold Sherwood, paznik pri delu. Oba sta osleparila vlado za nekoliko \$100.00, toda sta bila takoj prijeta od tajnih agentov, ki pazijo z vso skrbnostjo na take ptiče.

Utonili na pikniku

Iz Springfielda, Ohio, se poroča, da so tam tekom nekega piknika utonili tri dekleta, ko so se šla kopat v kopališče v mestnem parku. Dekleta so bila od 16 do 18 let stara. Pomoč je sicer prišla takoj, pa vendar prepozno. Dekleta so zašla pregloboko v vodo.

Zaposlena tovarna

Winton Engine Corporation, 2166 W. 106th St. je pred kratkim dobila od vlade naročil za \$2,500,000. Izdelovali se bodo gotovi deli za submarine.

V bolnico

Miss Emma Udovich, 17213 Waterloo Rd., se je podala danes v Glenville bolnico, kjer se bo morala podvreči operaciji.

Predsednik v mestu

Francis Poulson, načelnik demokratske stranke v državi Ohio, se je izjavil večeraj, da je sedaj definitivno odločeno, da pride predsednik Roosevelt v Cleveland, kjer bo govoril v mestnem stadionu. Poslušalo ga bo lahko 100,000 ljudi. Natančen dan se ni določil, toda bo enkrat med 1. in 5. septembrom. Dan poprej, ko pride predsednik, se vrši konvencija demokratske stranke za državo Ohio. Ob priliki svojega obiska v Cleveland bo predsednik obiskal tudi Veliko jezersko razstavo. Tudi v letu 1932 je predsednik Roosevelt otvoril svojo kampanjo v državi Ohio, ko je govoril v Columbusu.

Upor pri Coughlinu

New York, 8. avgusta. James Redfern, organizator Coughlinove Unije za socialno pravico v Hicksville, Long Island, je večeraj izjavil, da njegova podružnica Unije je odglasovala, da nikakor ne bo podpirala za predsednika Williama Lemke, katerega je izbral Rev. Coughlin. Redfern je nadalje izjavil, da je smešno v teh resnih časih cepiti sile in pomagati tretji stranki. "Mi se silno zanimamo za Rev. Coughlina, dokler se drži socialnih doktrin, toda v trenutku, ko je stopil na politično polje in začel diktirati, kdo sme biti izvoljen in kdo ne, je prestopil svoje meje in mi ga ne moremo več podpirati." Hicksville podružnica je bila ustanovljena v marcu mesecu in šteje 125 članov.

Father Coughlin je stavil \$25,000

Providence, Rhode Island, 9. avgusta. Frederick Jenckes je v tem mestu stavil \$15,660.00 napram Rev. Coughlinu, ki je stavil \$25,000. Jenckes je stavil, da bo republikanski predsedniški kandidat Landon dobil v državi Rhode Island več glasov kot pa Wm. Lemke, ki je Coughlinov kandidat. Prvotno je Jenckes razumel stav tako, da misli Rev. Coughlin vse Zedinjene države, toda pozneje je Coughlin izjavil, da misli samo Rhode Island. Jenckes je izjavil, da sprejme stav po pogojem, da Rev. Coughlin pod prisego izjavi, da bo plačal denar.

Slike za sredo

Prihodnjo sredo bo firma A. Grdina in Sinovi iz prijaznosti priredila slikovno predstavo v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Kazanje slik na prostem je riskirana zadeva. Pride dež ali sapa, hlad in rosa, kar ni dobro za filme. V sredo bo torej predstava v avditoriju S. D. D. ob 8. uri točno. Ker je bilo na prostem sitno stati ljudem, so se nekatere ženske izjavile, da bi rade plačale 10c za stol. Ta zadeva bo s kazanjem slik v avditoriju torej rešena. Vstopnina za sedeže v avditoriju SDD bo samo 5 centov, vse drugo je prosto. Ako bo udeležba povoljna se bo predstava enkrat pozneje ponovila v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Vsebinska slik je bila že naznanjena.

Nasprotniki Roosevelt se zbirajo, da govorijo o porazu

Detroit, 9. avgusta. Tu se je zbrala skupina demokratov, ki so nekoč zavzemali odlična mesta v demokratski stranki, da se posvetujejo o najbolj uspešnih načrtih za borbo za poraz predsednika Roosevelta.

Zborovanje je sklical Sterling Edmunds, odvetnik iz St. Louisa, ki je na zborovanju tudi predlagal, da vsi nezadovoljni demokrati volijo za republikanca Landona, dočim so drugi predlagali, da ustanovijo nezadovoljni demokrati svojo lastno stranko.

Med drugimi, ki so navzoči na tem zborovanju, so James Reed, bivši demokratični senator iz države Missouri, Joseph Ely, bivši demokratični guverner v državi Massachusetts, Bainbridge Colby, bivši državni tajnik v kabinetu predsednika Wilsona.

Daniel Cohalan, bivši sodnik najvišje sodnije v New Yorku, Henry Breckinridge, ki je pri letošnjih primarnih volitvah nastopal proti predsedniku Roosevelt, toda je bil povsod poražen 50:1. Breckinridge je odvetnik za Lindbergha.

Alfred Smith, velik nasprotnik Roosevelta, je izjavil, da se ne bo udeležil zborovanja. Med navzočimi prevladujejo najbolj različna mnenja glede taktike, ki naj se podvzame proti Rooseveltu. Nasprotniki predsednika nikakor niso edini, kako naj bi "uničili" Roosevelta. Le toliko je gotovo, da ga vsi enako sovražijo.

Burton in Davis

Ko je kandidiral sedanji clevelandski župan Harold Burton za župana je očitil svojemu predhodniku Hary L. Davisu, da zapravlja preveč denarja s tem, da podeljuje mestna dela preveč ljudem. Ko je bil Hary L. Davis župan je bilo na mestni plačilni listi 10,700 oseb, najvišje število v zgodovini mesta Clevelanda. Toda Burton je župana Davisa daleko prekosil. Na plačilni listi mesta Clevelanda je danes 11,724 oseb, ali en tisoč več kot pod Davison. Angleško časopisje je sporočalo svoječasno, kako skrben je župan Burton za davkoplačevalce in da je povsod znižal stroške, toda sedaj prihaja v javnost z obtožbo napram Burtonu, kateremu se očita, da je natrpal vse mestne urade in delavnice z nepotrebnimi ljudmi. Onih šest milijonov dolarjev, ki jih je dobil letos od davkoplačevalcev, bo kmalu izginilo in davkoplačevalci se bodo morali kmalu pripravi, da vržejo nove milijone političnemu molohu v grlo.

Dva nepoštenjaka

Te dni sta bila suspendirana dva ravnatelja dveh državnih prodajaln z opojno pijačo. Eden je v Londonu, drugi pa v Georgetown, Ohio. Oba sta poneverila večje svote državni blagajni.

Razstavniki tiketi

Sodnik Petrash je v soboto obsodil dva mlada fanta, ki sta prodajala vstopnice za Veliko jezersko razstavo, ne da bi imela licenco glede prodajnega davka.

Slovenski dan!

Na Veliki jezerski razstavi je bil večeraj "Slovenski dan." Dasi se je komaj pred 14. dnevi zvedelo za ta dan, in so bile obširne predpriprave nemogoče, pa je bila vseeno udeležba jako številna. Pet "drill teamov" naših ženskih organizacij smo videli v dolgi narodni povorki korakati po prostorih razstave, poleg tega se je pa udeležilo parade tudi do 300 slovenskih deklet in žen v sijajnih narodnih nošah. Ameriški narod je s čudom zrl na to pestro sliko in obilno aplavdiral, kjerkoli so se pojavile narodne noše. Godba Bled pod vodstvom G. Ivanuša je igrala pri paradi, in nastopil je tudi en oddelek bobnarje. Prav prijeten vtis so naredili tudi naši malčki od številnih pevskih mladinskih zborov. Udeležilo se jih je kakih 300, tako da je bilo v paradi vsega skupaj nekako 1,200 ljudi. Po obhodu razstavnih prostorov se je vsa pestra skupina zbrala pri slovenski gostilni "Ljubljana," kjer so se vršili kratki govori, obenem so pa zapeli pevci od sledečih zborov: Zarja, Jadran, Adrija, Soča in Javornik iz Barbertona. Poleg tega so pa nastopili tudi slovenski mladinski zbori. Vršila se je tudi telovadba. Mr. A. Grdina je imel slavnostni govor. Navzoč je bil tudi generalni zvezni komisar razstave, ki je povedal, da se čudi, kako je slovenski narod enotno organiziran, in da mu je v visoko čast govoriti takemu narodu s tako visoko kulturo v središču slovenskih naselbin Amerike.

Nemčija je poslala oster protest v Madrid radi umora Nemcev

Berlin, 8. avgusta. Nemška vlada je danes pripravila oster protest, ki bo nemudoma poslan španski vladi radi umora sedmih nemških civilistov, med katerimi so bili trije člani nemške nacijske stranke.

Da je protest se bolj učinkovit je bil poslan nemški admiral Carls v španske vode z nemškim bojnim brodom, ki naj zaščiti interese nemških državljanov. Carl bo protestiral direktno pri poveljniku španskega brodoma.

Španska vlada se bo morala obvezati, da prevzame garancijo, da se v bodoče nemškim državljanom ne bo pripetila kaka nesreča.

Diktator Hitler je bil ves iz sebe, ko je slišal o uboju nemških državljanov. Dvomljivo je radi tega, da se bo pridružil Hitler francoski prošnji, da Nemčija zavzame nevtralnost stališče napram civilni vojni, ki divja v Španiji.

Sicer pa Nemčija itak ne bo izrazila svojega mnenja glede stališča napram Španiji, dokler ne pride na dan Rusija z definitivno izjavo. Najbrž bo Nemčija zahtevala enako kot Italija, da Španija zatre proti-fašistiško propagando.

Tudi nemško časopisje je razkačeno radi umora Nemcev v Španiji. "Smrt sedmih naših državljanov," piše Morgenpost, "ki so umrli radi Nemčije, nam bo dalo novih moči, da se zoperstavimo krvavi vladi boljše zvezništva. Nemški državljanji niso zaman umrli!"

Katoličani prihranijo letno milijone s svojimi šolami

Washington, 9. avgusta. Računa se, da bo zapisnih za prihodnji šolski termin, ki se začne v septembru mesecu nič manj kot 2,605,500 otrok v katoliških šolah. Katoličani v Zedinjenih državah lastujejo nič manj kot 10,520 svojih nižjih in višjih šolskih zavodov.

V katoliških šolah poučuje mladino 86,200 učnih moči, večinoma redovnice, ki slovijo po svoji izvrstni učni taktiki. Kolikor se more že danes dognati bo število za letošnji termin vpisanih katoliških otrok v Zedinjenih državah za skoro dva odstotka večje kot v lanskem terminu.

Dočim se poroča iz večine večjih mest v Ameriki, da pada število šolskih otrok v javnih šolah, pa poročajo vodstva katoliških šol, da število otrok narašča. Tekom zadnjih pet let je bila katoliška cerkev prisiljena zgraditi nič manj kot 600 novih šol v Ameriki, da zadosti vsaj najbolj nujni zahtevi od strani staršev.

Znamenito je dejstvo, da morajo katoličani sami plačevati za svoje šole in ne dobivajo nikjer nobene podpore od vlade. S tem prihranijo katoličani letno mnogo nad sto milijonov dolarjev vladi.

Lansko leto so ameriški katoličani prispevali nič manj kot \$143,500,000 za svoje lastne šole. Ako bi jih ne imeli, bi otroci pohajali v javne šole in bi morala vlada skrbeti za nje. Katoličani so lahko ponosni na svoj šolski sistem, ki ne samo daje mladini pravo katoliško in svetovno vzgojo, pač pa tudi prihrani letno davkoplačevalcem skoro \$150,000,000.

Smrtna kosa

Po dvodnevni boleznii je preminul v bolnišnici sv. Aleša rojak Franc Pogačnik, star 58 let. Pokojni je bil doma iz Krope na Gorenjskem, odkoder je prišel v Cleveland pred 30. leti. Stanoval je na 3563 E. 80th St. Tu zapušta žalujočo soprogo Frances, sestro Viktorijo, poročeno Homan, dva brata, Leopolda in Rudolpha v Chicagu. Pogreb ranjkega se vrši v torek zjutraj ob 9. uri iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda. Bodj ranjkega maha ameriška zemlja. Preostalim sorodnikom naše globoko sožalje!

Rojak ponesrečil

Zadnji teden se je ponesrečil pri WPA delu poznani rojak Josip Ziganti, stanujoč na 3652 W. 56th St. Mr. Ziganti je član KSKJ in SDZ. Nahaja se v U. S. Marine bolnici na E. 124th St. in Fairmont blvd., kjer se ga lahko obišče.

Kampanja

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ je vpeljalo veliko kampanjo za pridobivanje novih članov. Društvo plača za vsakega novega člana za mladinski oddelek 50c in za vsakega novega člana v odrasli oddelek \$1.00 nagrade.

Važna seja

Nocoj večer se vrši važna seja podružnice št. 25 SZZ. Prosi se polne udeležbe. * V Rusiji so pridelali lansko leto za \$250,000,000 vrednosti zlata.

Delavske unije

Pet pomembnih delavskih unij v Clevelandu je v soboto naznanilo Koncilu gradbenih unij, da ne nameravajo več ostati članice Koncila. Med odstopnimi so: unija inženirjev, cementarjev, voznikov, tesarjev in železarskih delavcev. Pri Koncilu gradbenih unij je ostalo še 19 manjših unij. Noben izmed zastopnikov uporniških unij zaenkrat ni podal kakšnega vzroka za izstop. Najbrž se gre za notranje prepire, zlasti pa za prepir med lokalom št. 310 in 313. K prvi uniji spadajo navedeni delavci gradbeno industrije, k drugi pa tla-karji.

Piknik uspel!

Piknik, ki so ga priredila skupna društva fare sv. Vida večeraj popoldne na Pintarjevih prostorih, je popolnoma uspel. Nad en tisoč ljudi je dospelo na prostore in vsi so se prav dobro zabavali. Proti sedmi uri zvečer je že zmanjkalo vsega, jedi in pijače. Farani v resnici zaslužijo pohvalo za njih požrtvovalnost. Lepa zahvala gre tudi Mr. Frank Racetu, ki je podaril ves sladoled za farni piknik. Vreme je bilo idealno in ljudje pri najboljši volji.

Uporniki napadeni v trdnjavi v Afriki

Gibraltar, 9. avgusta. Prebivalstvo Gibraltarja je s hišnih streh z zanimanjem zrla na napad španskih vladnih bojnih ladij na pozicije upornikov v Algeirasu. Krogle iz španskih bojnih ladij so povzročile več požarjev v Algeirasu, ki je mesto, v katerem so španski uporniki rekrutirali svoje čete. Značilno je, da zrakoplov upornikov niti poskusili niso napasti španskih bojnih ladij z zrakoplovi.

Progresivna zveza

Progresivna trgovska zveza naznanja, da je dobil nagrado serije "I" v svoti \$15.00 Florjan Radatovich, 388 E. 160th St. Nadalje so dobili nagrade sledeči: Mike Udovich, 17213 Waterloo Rd., Milesa Kosich, 1191 E. 60th St., Josephine Blatnik, 1110 E. 67th St., Mary Slako, 16203 Arcade Ave., Frank Klaus, 885 Addison Rd., Ana Placan, 1565 E. 49th St., Josephine Kotnik, 1044 E. 61st St., Louis Greben, 1244 Norwood Rd., Frances Orgel, 1011 Addison Rd., Ursula Šuštaršič, 673 E. 160th St., L. Kurant, 1238 E. 61st St., John Dubesky, 7210 Lockyear Ave., Jennie Gerbic, 16021 Waterloo Rd., Frances Križman, 6030 St. Clair Ave., G. W. Reynolds, 1129 E. 174th St., in Mrs. Raplenovic, 534 E. 147th St. Odjemalci, zahtevajte pri svojih trgovskih trgovskih znamke. Imate lepo priliko dobiti nagrade.

Cenejša moka

Cena moki je šla zopet navzdol, drugič tekom enega tedna, ko se je preteklo soboto znižala za 10 centov pri sodu. Jajca so postala za cent dražja. Nenavadno mnogo krompirja prihaja v mesto, kar je cene nekoliko znižalo.

* Zaloge gasolina v Ameriki so se v juliju znižale za 75,000,000 galonov.

Radikalna druhal na Španskem seka po redovnicah in duhovnih

London, 8. avgusta. Kolikor je dosedaj znanega so španske vladne čete, obstoječe iz socialistov in komunistov, pustile samo dve katoliški cerkvi v Barceloni neposkodovani. Samostani, verski zavodi, privatne kapele, vse je zginilo v plamenih. Med njimi so bila poslopja velike zgodovinske vrednosti.

Edina cerkev, ki še stoji, je veličastna katedrala in kapucinska cerkev. Iz drugih cerkev so banditi odstranili oltarje, svetniške kipe, klopi in drugo opremo ter vse skupaj na javnih trgih zažgali.

Pri tem je bilo ubitih kakih 100 duhovnov, redovnikov in redovnic. Drugi so ali zaprti ali so pa pobegnili. Ako druhal izve, da kdo skriva kakšnega duhovna ali redovnika, postane nemudoma predmet napada druhal.

Iz dežele duhovni ne morejo, ker so vsa pota ob meji takorekoč zapečateni. Izven države so mogli le francoski ali ameriški državljani, katerih se španska vlada ni drznila nadlegovati.

Niti ni komunistična druhal se ustrašila udreti na razna pokopališča in izkopati trupla redovnic, kot poroča Catholic News Service iz Washingtona. V mrtvaške glave izkopanih redovnic so banditi metali cigarete.

Iz stotin cerkev je komunistična druhal odnesla cerkvene obleke. Voditelji komunistov so se oblekli v te obleke in paradirali po cesti, dočim so njih pomočniki streljali na duhovne in redovnice.

Nadškofa v Barceloni so anarhisti vrgli iz njegove hiše, toda je pobegnil in se odpeljal v Italijo. Značilno je, da komunisti in socialisti skupno nastopajo, kadar se gre za napade na duhovne, dasi sicer prevladuje med njimi neizprosno sovraštvo.

Pri Swift Co.

Unijski delavci zaposleni pri Swift in Co. v Painesville, Ohio, kjer ima kompanija svoje skladišče, so zastrajkali in so začeli piketirati skladišče. Piketiranje se vrši v popolnem redu in miru kot naznanja šerif Kilkauley.

Listnica uredništva

Naročnik. V Zedinjenih državah imamo danes nekaj več kot 67,000,000 državljanov, ki so upravičeni voliti predsednika. — A. L. Obrnite se do enega izmed zdravnikov. Urednik ni zdravnik za notranje bolezni.

V Gordon parku

V znanem Gordon parku v slovenski naselbini se je preteklo soboto obesil neki nepoznan možki na neko drevo. Star je približno 60 let, visok 5 čevljev 9 palcev. Policija ne more dognati, kdo bi bil samomorilec.

Lep dobiček

Addressograph kompanija, ki ima svoje tovarne v Euclidu, sporoča, da je imela za prvih šest mesecev letošnjega leta \$658,130 čistega dobička. Lansko leto je znašal čisti dobiček v istem času \$275,000.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 5117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalci: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 2 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 Single copies 2 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DESKOVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

88 No. 188, Mon., Aug. 10, 1936

Državljanstvo in otroci

Kadar premišljujete, če bi postali državljani Zedinjenih držav ali ne, morate v vsakem slučaju, če ste namreč poročeni, pomisliti tudi na vaše otroke, ki lahko mnogo trpijo in izgubijo, ako si vi niste ob pravem času pridobili državljanstvo prave v Zedinjenih državah.

V mnogih družinah tujcemcev so otroci ameriški državljani, starši so pa še vedno podaniki tujzemskih držav. To je res v slučajih, ko so bili otroci rojeni v Ameriki, ker vsak otrok rojen v Zedinjenih državah, je ameriški državljani, če so starši državljani ali ne.

Ta razlika v državljanstvu mogoče ne utegne biti važna, dokler so otroci še mladi. Dostikrat pa razlika nikoli ni važna, toda žalobno, da to ne velja za vsak slučaj. Problem izvrševanja modre discipline in nadziranja nad otroci, je v najboljših slučajih že itak dovolj težak za vse starše.

Dvojno težak pa postane ta problem, ako so se starši in otroci narodili v različnih državah, govorijo različni jeziki in so državljani različnih držav. Okoliščina, da so njih starši tujcemci, daje dostikrat otrokom občutek, pa naj bo še tako neopravičen, da sta oče in mati nekako inferiorna in različna, kar ima za posledico zmanjšano roditeljsko avtoriteto in kontrolo.

Seveda, ako so otroci še mladi in starši še vedno mislijo, da se nekega dne povrnejo v rojstno domovino, je položaj drugačen. Toda ko so otroci nekoliko let pohajali ameriške šole, se nikdar več ne bodo počutili doma v kaki drugi deželi in bodo vedno živeli v Zedinjenih državah. V takih slučajih so se mnogi starši odločili, da postanejo ameriški državljani, da držijo družino skupaj in da tako bolje ohranijo spoštovanje otrok in vršijo svojo kontrolo nad njimi.

Ako so se otroci rodili v starem kraju in so z roditelji prišli v Ameriko, je problem še bolj težaven. V takem slučaju so tudi otroci tujcemci in podvrženi vsem težočam, s katerimi se mora tujecemci boriti, da so otroci dobili svojo vzgojo v tej deželi in ne govorijo drugače kot angleško.

Dajmo, da predložimo en vzgled sina in hčere nekega priseljence, ki sta se oba vpisala za izpit za neko vladno službo. Ob sta sijajno naredila izpit, ali le dekle, ki se je rodilo v Zedinjenih državah, je dobila službo. Fant, ki je bil dve leti starejši, se je rodil malo pred prihodom staršev v to deželo.

Ko so od njega zahtevali dokaze o ameriškem državljanstvu, je pronašel v svojo žalost, da je še vedno tujecemec in da radi tega ni mogel dobiti zaželjene službe.

Ako bi se njegovi starši pobrigali in dobili ameriško državljanstvo, predno je fant dosegel 21. leto, tedaj bi tudi on avtomatično postal ameriški državljani.

Tujerodni otroci tujcemcev, ako niso postali ameriški državljani, so izključeni od skoro vseh profesij. Ne morejo postati učitelji, inženirji, arhitekti, odvetniki, oziroma se ne morejo posvetiti nobenemu poklicu, kjer so potrebne licence in so izpiti odprti samo za državljane. V največ univerzali in kolegijih morajo nedržavljanji plačevati tudi mnogo višjo šolnino kot ameriški državljani.

Tujecemec v Ameriki torej, ki ima otroke, mora vpoštevati njihov položaj in skušati, da postane čimprej ameriški državljani. Ako njegovi otroci niso še 21 let stari, ko postane tujecemec ameriški državljani, tedaj postanejo tudi otroci enostavno državljani, in ako so otroci stari nad 21 let, ko postane oče ali mati državljani, tedaj morajo otroci iskati svoje lastno državljanstvo.

V vseh slučajih pa je očitno, da vsak, ki biva v Ameriki in ni še državljani, lahko sprevidi, da je koristno in pravilno, da postane čimprej ameriški državljani. Številne so koristi ameriškega državljanstva.

Ljubljansko gostilno sem iskal

Človek v resnici ne ve, kje bi skoraj z nosom tiščal naše slovenske gostilne, pa bi je ne bil našel, da se nisem zadel ob Mr. in Mrs. Louis Srpán. Aha, vsi skupaj bomo pa gotovo lahko našli naše jperge. Pa smo hedili okrog in iskali, da smo bili že vsi izmučeni. Ne vem, zakaj nimajo pri naši čestitiji koga, ki bi kričal na ves glas: Ljudje božji, les pejte!

Vsega sem se že naveličal, pa rečem Lojzetu: "Veš kaj, Lojze, tako sem žejan kot bi prišel peš iz starega kraja. Jaz ne morem več naprej. Kar v tole gostilno bom šel in ti z menoj, pa naj bo kar hoče."

"Nak, ne bova šla," je rekel Lojze, "saj tudi oni ne pristaja cesta, ki se imenuje Mala dežela k nam." In kot modrega Antanta. In takrat sem bil župana sem ga ubogal in sva prav na tisti cesti in prav blizu se naprej spraševala in ker se Ljubljane. Pa če sem se prav vprašani daleč pride, smo

končno le prišli v našo Ljubljano. Pa bi še ne bili prišli, da nismo na nekem prostoru zagledali viseti na pročelju oblanje. To pomeni toliko, kot: fantje, kar notri, tukaj se toči mrzlo in sveže pivo!

Pa človek ne sme, radi olike, kar treščiti za mizo, zato smo se tudi malo nazaj držali in si najprej ogledali, kako hiša izgleda. Hiša je našo oceno prestala z odliko, nakar smo se vsedli za mizo. Že je bila pri nas brhka slovenska natakara, ki nas je vprašala po naših željah. Tako vprašanje! Piva na mizo za prvo pomoč! Za drugo pomoč pa kranjske klobase, ki so bile take, da bi jih človek kar naprej jedel, če bi jih imel kam devati. Ne vem, ali bi najprej pohvalil kuharice ali mesarje. No ja, obema naj velja.

Lepo je bilo sedeti tukaj in opazovati vrvenje množice, ki se je valila mimo. Pa tudi vsak se je rad ozrl proti naši gostilni, kjer sta dva mlada Slovenca tako lepo igrala na harmonike. Nismo se mogli nagledati dveh ljubkih deklic, ki sta plesali naše narodne pleske. Kot sem zvedel, sta bili to hčerki družine Zidanič iz Newburga.

Polagam vam na srce, dragi rojaki, da obiščete to razstavo in tam tudi našo slovensko gostilno. Skoro neverjetno je, da je mogla človeška roka vse to ustvariti in tako hitro.

To pa moramo tudi reči, da če se ne bi naši slovenski trgovci zavzeli, da ne bi Slovenci imeli svojih prostorov na razstavi. Zato jim moramo biti hvaležni.

France iz Ljubljane.

Naši ljudje kupujejo hiše

Frank J. Turk, predsednik La Salle Realty Co., 836 East 185th St., poroča, da se naši ljudje zdaj zelo okoriščajo z nizkimi cenami hiš in posestev.

V zadnjih šestih mesecih se je zemljiška kupčija med Slovenci zelo dvignila in to zlasti v Euclidu in okolici 185. ceste.

"Veseli mi," pravi Mr. Turk, "da naši ljudje z nekoliko prihranki kupujejo posestva sega, ker prav za prav je trg za to. Morda ne bo več take prilike prihodnjih deset ali petnajst let."

Mr. Turk je navedel nekaj imen naših rojakov, ki so potom njegove firme kupili hiše v zadnjih par tednih. In sicer:

Mr. in Mrs. John Kosten sta kupila hišo za eno družino, 6 sob, od Mr. in Mrs. Kroflič, 20667 East Miller ave. Sta se že preselila v svoj dom.

Mr. in Mrs. John Sporar, 1564 E. 45th St. sta kupila krasen dom za eno družino, 8 sob, na 18305 La Salle rd. Preselila se bosta v svoj nov dom enkrat jeseni.

Mr. in Mrs. William Bergles 18209 Lenkan rd., sta kupila hišo s 7 sobami na 863 East 230th St., Euclid, Ohio. Hišo je lastovala Guardian banka.

Mr. in Mrs. Tom Curtin, 19507 Arrowhead ave., sta kupila hišo za eno družino na 1514 E. 172nd St. Sedaj sta že v svojem.

Miss Dorothy Turk, 1112 E. 174th st., je kupila hišo za eno družino, 6 sob, na 16409 Huntmere ave. Posestvo bo obdržala za investicijo.

Mr. in Mrs. Joseph Mačarol, 827 E. 185th st. sta kupila lot na 18611 Chicksaw ave., kjer postavljata sedaj krasno 6 sob hišo za eno družino. Hiša bo kras okolice in bo naprodaj, ko bo dogotovljena.

Moj obisk v Clevelandu

New York, N. Y. — Julija meseca nas je obiskal Mr. John Dolčič iz Girarda. Z njim sta se pripeljali tudi Kristina in Frances Eržen, hčer-

ki našega rojaka Mr. Franka Eržena, lastnika Schaums avditorija v Lancaster, Pa. Ker je bila v New Yorku velika vročina, nas je prijazni gospod Dolčič povabil na počitnice v Girard na svoj dom, moje tri otroke in mene, rekoč, da se bomo tam pošteno ohladili. To je bilo veselo presenečenje za nas in vedno bom hvaležna g. Dolčiču za njegovo velikodušnost.

Odpeljali smo se v njegovem lepem avtomobilu. Prvo noč smo se ustavili pri prijazni Erženovi družini v Lancaster, Pa., kjer so nam izvrstno postregli, za kar se jim iskreno zahvaljujem. Drugi dan smo nadaljevali pot proti Girardu. Pridružila se nam je tudi Mrs. Eržen. Vožnja po pennsylvanskih hribih je bila krasna. Ustavili smo se v Grand View hotelu, kjer smo občudovali krasoto narave. Zdelo se mi je, da smo na hribih v starem kraju, tako je bilo lepo.

Ko smo dospeli v Girard, nas je Mrs. Dolčič po kraljevsko postregla. V družbi Mr. in Mrs. Dolčič ter Mr. Kosmaka smo naslednje dni obiskali nekaj sosednjih naselbin in tudi imeli izvrstne čase. Popejljali smo se tudi v Cleveland, našo slovensko metropolo. Obiskali smo tiskarno in urade "Ameriške Domovine," kateri časopis vedno z veseljem čitam v New Yorku. Urednika sta nam razkazala obširne prostore velike tiskarne. Nato nas je gosp. Anton Grdina povabil na jezersko razstavo, kjer smo se ogledali tudi v slovenski gostilni "Ljubljana." Razkazal nam je mnogo zanimivosti, med drugimi tudi slovenski vrt na razstavi. Clevelandski Slovenci ste lahko srečni in ponosni, da imate v svoji sredi moza, ki tako nesebično in neumorno dela za narodno stvar, kakor to vrši Mr. Anton Grdina.

Slovenska gostilna je zelo zanimiva. Tu smo dobili pristno kranjsko kosilo. Tudi kulturni vrt smo si ogledali v družbi Mr. A. Grdine. — Hvala Vam, Mr. Grdina, za Vaše gostoljubje in oprostitve, ker smo Vam vzeli toliko Vašega dragocenega časa.

V Clevelandu, kjer živi toliko naših ljudi, je zares lepo. Imate krasne narodne domove in druge narodne ustanove, ki vam delajo čast. Bila sem tudi v novi farni cerkvi sv. Vida, ki je gotovo največičastnejši božji hram, kar jih imamo Slovenci v Ameriki. Ko človek stopi v to cerkev, ga obda nekaj tihi mir in duševno zadovoljstvo ga oblije. Vsa čast g. župniku Ponikvarju na tako velikem delu.

Obiskali smo tudi družino Habat in mojo drago sestričino Mary Marinko in njeno družino. Pristrčno je bilo snidenje, toda slovo je bilo težko. Hvala Ti za vse, ljuba Mary.

Oglasili smo se pri par slovenskih trgovcih, ogledali si ponosni Slovenski nar. dom na St. Clair Ave., in občudovali krasne slike umetnika Peruska v njegovem studiju.

Obiskali smo tudi Plevnikovo gostilno in hotel. Ko se je mudil Peter Zgaga v Clevelandu, je tu stanoval in gospa Plevnik me je šaljivo vprašala, če so vsi Newyorčani tako čudni, da se kar po francosko poslovo. On je namreč kar potihem odšel. Mogoče bo Peter Zgaga sam pojasnil, kakšni smo Newyorčani.

Vrnili smo se v Girard, kjer smo se zopet izvrstno zabavali pri Dolčičevih in uživali čisti ohajski zrak. Le prehitro je minil čas za odhod. Draga Mr. in Mrs. Dolčič prav iz srca se Vama zahvaljujem za povabilo in veliko gostoljubnost, katero ste nam izkazali. Naj Vam Bog povrne, ker ste pripravili tako veliko veselje meni in mojim

otrokom. Tako krasnih počitnic ne bom pozabila nikdar.

Pristrčno se zahvaljujem tudi bratoma Charles in Toni Guardia ter mojemu svaku Antonu Šublju, ki so prišli v Lancaster po nas in nas srečno pripeljali domov. Končno, lepa hvala vsem, ki so nam kakorkoli postregli. Kadar pridete v New York, vam bom skušala po skromnih močeh storiti isto.

Pavla Šubelj.

ZAHVALA DOBROTNIKOM

Vdova Mrs. Antonia Rupnik, stanujoča na 1439 E. 39th st., se želi tem potom zahvaliti vsem dobrotnikom, ki so ji prihiteli na pomoč ob času, ko se je nahajala brez sredstev.

Darovali so v denarju: Mr. John Potokar \$5.00, Mr. F. Rupnik \$5.00, George Kuhar \$2.00. Po en dolar so darovali sledeči: Frank Modic, Mr. in Mrs. John Hanko, Frank Prudich, Jenny Petrovič, Helen Ogrin in Jos. Plevnik. Poldrugi dolar je darovala Mrs. Mary Kovačič. Mr. Joseph Ponikvar je daroval 25c. Poleg tega je Mrs. Rupnik dobila še posebej darov brez imen v vsoti za \$2.25.

Poleg omenjenih se Mrs. Rupnik zahvaljuje tudi vsem onim, ki so ga prišli kropiti, ki so pri njem čuli ter ga spremlili in nosili krsto na pokopališče. Rajni je bil pokopan dne 18. julija. Naj mu bo ohranjen blag spomin. Želim, da bi Mrs. Rupnik dobila kakšno delo ali vsaj podporo, da se preživi.

A. Grdina in Sinovi.

Kako je ušel avstrijskim orožnikom

Prekmurska kmečka fanta 27-letnega Ujca Romana in 16-letnega Rafaela Romana iz obmejne vasi Kuzme je neki zaskonski par iz iste vasi ovidil avstrijskim obmejnimi orožnikom da tihotapita jajca čez mejo. — To se je zgodilo v drugi polovici meseca maja, od takrat naprej so avstrijski stražarji stalno rezovali, da bi ju prijeli, kar pa se jim ni posrečilo. Ker avstrijski stražarji obeh fantov niso mogli dobiti v roke, so se poslužili zvijače. Dne 30. maja so ju pod neko lažno pretvezo poklicali k sebi. Hiši obeh stoji-ta namreč tik državne meje. — Komaj pa sta prestopila državno mejo, so ju takoj prijeli ter odvedli na postajo državne kontrole. Rafaela so en dan pretepali in mučili, naslednji dan pa ga izpustili, medtem ko so Ujca pridržali v zaporu.

Ker se Ujca na vsa pripravljal in grožnje ni hotel vdati, da bi priznal tihotapljenje jajc, ga je obmejni stražar Leitenfrost na nečloveški način mučil. Ujca je moral več ur stati mirno z rokama v odročanju in nato v počepu, tako da je bil že ves onemogel. Ker je še zmerom zanikal krivdo, ga je stražar začel pretepati. Tepel ga je po obrazu in telesu in ga s pestjo suval v prsa in trebuh tako dolgo, da je od njega izsilil lažnjivo priznanje.

Ujca so nato odvedli v zapore v Jennersdorfu, kjer je ostal do 13. junija, ne da bi mu navedli vzrok zapore. Dne 13. junija pa se je Ujcu posrečilo pobegniti. Tege dne so ga namreč za nekaj minut pustili iz celine na dvorišče, kjer je takoj izkoristil ugodno priložnost. Preplezal je visok zid in bežal do reke Rabe. Na nekem ovinku je zagledal pred seboj avstrijske orožnike, ki so bili med tem že najbrž obveščen o njegovem begu. Orožniki so ga takoj začeli zasledovati. Ujca ni imel pred seboj drugega izhoda kakor Rabo, ki je bila od deževja močno narasla. Tako rekoč pred očmi črčnikov se je pognal v deročo vodo in že v naslednjih trenot-

kih izginil. Orožniki so nekaj ur še hodili po bregu, toda ker ga niso opazili, so bili prepričani, da je utonil in so naslednjega dne sporočili njegovim svocom v Kuzmi njegovo smrt. — Ujčevi svojci so bili že močno potrti nad žalostno usodo sina, odnosno brata, a naslednji dan se je Ujca nenadno pokazal doma, ves onemogel in izmučen.

Ujca je namreč avstrijski orožnike lepo spjel na led. Ko se je pognal v vodo, je dobro vedel, da reke ne bo mogel preplavati. Zato se je odločil za zvijačo. Pri skoku v vodo se je potopil in se nato pod vodo splazil nazaj k bregu, kjer rase gosto grmovje. Skril se je k bregu tako, da mu je voda segala do nosu, nos in ostali del glave pa je nihal brez sredstev. V tem položaju je vtrajal dolgih pet ur, nazadnje jih je pa le slišal govoriti, da je utonil. Orožniki so se nato oddaljili. Ujca je še nekaj časa počakal, nato pa je zlezal ven ves premežan in oprezno nadaljeval pot proti mostu, ki drži čez Rabo. Posrečilo se mu je, da je most neopaženo prehodil. Nato pa je bežal po gozdovih proti državni meji, ki jo je prekorčal pri Sotinu.

IZ PRIMORSKEGA

—Italijanska "kultura" po naših vaseh. Podbrdo, julija, 1936. Od meseca maja je v Groharjevi hiši v Podbrdu vsak nedeljo javen ples — javna pohujševalnica za mladino, kajti drugi teh prireditev ne obiskujejo.

Veliko agilnost kaže tudi železničarski "dopolavoro" s kinopredstavi. Predavajo se po večini ljubavni filmi in je udeležba, posebno od strani otrok zelo velika. Predvajaajo se filmi, za katere bi morali otrokom vstop na vsak način prepovedati, a jih celo vabijo. Seveda vse samo za to, da se pokrijejo stroški, pa naj bo potem karkoli že!

—Zopet dve nesreči z razstrelivom. Skoro ne mine tedna, da se ne bi zgodila kaka težja nesreča z razstrelivom, ki je ostalo še od vojnih časov. Skoro vedno zahtevajo te nesreče žrtve posebno iz vrst mladine. Tako se je zgodila dne dni nesreča na Krasjem vrhu, severno od Kobarida. Alojzija Skubin iz Ravni je našla staro granato in jo je hotela odpreti. Pri tem je prišlo do eksplozije, ki je ubogo Alojzijo raztrgala. Druga taka nesreča se je zgodila v bližini Opatjega sela. 9letni N. Kocič je hotel premakniti staro granato. Granata pa se je razpočila in ga ubila.

6letni Alojz in 5letni Vladimir Pahor, ki sta mu pomagala, sta bila težje ranjena in prepeljana v Gorico.

—Nesreča z motornim kolesom. Dne 27. julija se je zgodila na križišču česte Goricanos težka nesreča. 30-letni Ivan Ferjančič je peljal na motornem kolesu 26-letno dekle Fran Mislej. Zaradi prehitrega okreta na križišču je kolo zadelo ob vojaški voz 17. regimenta, ki je nastanjen v Ajdovščini. Ferjančič je tako nesrečno padel, da si je zlomil levo stegno, ki mu je izstopila in dobil je tudi pretres možganov. Mislej pa je dobila le neznatne praske.

—Assicurazioni Generali 10 milijonov za dela v Afriki. Trst, julija 1936. Po poročilih, ki so jih objavili fašistični časopisi, je votirala ena največjih italijanskih zavarovalnic "Assicurazioni Generali" — generalna zavarovalnica 10 milijonov lir za dela v Vzhodni Afriki. To samo na sebi ni nič posebnega, če ne bi imela zavarovalnica v Jugoslaviji dobro vpeljane podružnice. — Lahko se namreč zgodi z jug. zavarovalnici, kakor se je z dunajskim Fenixom. Kar je pa najhujše, je to, da z denarjem,

ki ga tudi naši ljudje prispevajo, financirajo afriška podjetja in slične naprave tudi pri nas, ki so naperjene čisto napram našemu ljudstvu in našim interesom. Zgled Fenixa je dovolj poučen, da v tem pogledu napravimo s svoje strani red in razčiščenje. Generalna zavarovalnica pa ima največ zavarovancev tudi v Julijski Krajini in je prevzela nase skoro vse manjše zavarovalnice, ki so prej imele podružnice in sedaj ne obstojajo več. Torej je s tem zadan nam dvojen udarec. Potrebno je, da končno, če nam že drugi ne pomagajo, da vsaj sami spregledamo in obračunamo s finančnimi velepodjetji, ki podpirajo denarno, kar je najvažnejše, fašistične akcije, ki so naperjene tlačenju drugega naroda in seveda vodijo tudi v kulturno in gospodarsko propast naše ljudstvo. Bogve koliko sličnih podjetij so financirale generalne zavarovalnice v naših pokrajinah, za katere je fašistično časopisje in vsa javnost iz previdnosti molčala.

—Divizija "Gavinana" in tu di drugi regimenti odpoklicani. — Pred dnevi so odpoklicani iz Afrike vso divizijo Gavinana, študentski regiment črnih srajc "Curtatone e Montanara," iz Somalijske je vrnili 75 regiment divizije "Peloritana." V vseh teh vojaških polkih je veliko število slovenskih in hrvatskih fantov. S paradami, ki so jih priredili v Napoli in Rimu z vso slovenskostjo na čast vračajočih se vojakov in miličnikov, hočejo ustvariti v italijanskem ljudstvu mišljenje in mnenje, da je vojna v Afriki že končana. Toda zadnji imenik umrlih in padlih v Abesiniji prinaša še precejšno število žrtev, ki so padle pri "čiščenju," v bolnicah itd. Med tem, ko delajo parade, se v Abesiniji še vedno bojujejo in gotovo je, da ta tiha vojna ne bo še tako hitro končala in da bo zahtevala še veliko žrtev.

—Po Mussolinijevi naredbi so zvišali nagrade vojakom, ki so se vrnili iz Abesinije. Navadni vojaki in miličniki prejmejo 300 lir, mesto 200, kaplarji 350 mesto 250 in podčastniki pa 400 mesto 300.

—V poljski bolnici pri Enda Jesus v Abesiniji je umrl za ranami prostovoljec Tonzar Josip iz Trziča.

Če verjamele al' pa ne

Mož je šel k zdravniku, češ, da ga boli hrbet oziroma križ. Zdravnik ga vsega natančno preišče in pretiplje in končno izreče sodbo:

"Prijatelj, druge pomoči ni, kot da boste morali dati zobe ven."

"Okej," reče bolnik in vze me obe umetni čeljusti iz ust, "tukaj so zobje, toda križ me še vedno boli."

—Tistega pretepača Čvekača sem pa pošteno zdelal oni dan," je pripovedoval Miha pri bari. "Naj si ne domišlja — sem mu rekel — da se ga kaj bojim, čeprav ga ni dozdaj še nihče vrgel po tleh. Lahko se mu zgodi — sem mu rekel — da če še eno zine, da jih dobi po grbi, da se bo sam sebi smilil."

"In kaj je rekel na to Čvekač?" ga vpraša prijatelj. "Ne vem. . . ker potem sem zaprl telefon."

Pri nedeljski pridigi je imel župnik govor o zakonskih močeh, ki pretepljuje svoje žene. "Gorje možu," je grmel župnik, "ki vidiigne roko nad svojo ženo! Njegova roka se mu bo spremenila v kamen!"

"O ježestana," vzdihne Špela, ki je zvesto poslušala pridigo, "še tega se manjka! Potem bom pa res vsa črna!"

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Za menoj sta jezдила Anglež in Halef, za njima Allo z ujetnikom, zadnji je bil Amad el-Gandur. Nisem se obrnil, mislil sem, da bo Mohammed govoril s sinom. Iz istega razloga se najbrž tudi Anglež in Halef nista obrnila.

Čuli smo le, da je Haddedin glasno povedal:

"Prost si! Jezdi k svojim ljudem!"

Tedaj se vse smi hkrati šilili okoli. In prvi pogled nam je povedal, kaj je nesrečnež storil.

Prerezal je šejhu Gazal Gaboju vezi, ta je segel po vajehtih in skokoma odhitel —

"Šejh Mohammed, kaj si storil —!" je razburjen vzkliknil Halef.

"Kaj vraga mu je prišlo na misel —?" se je kregal Anglež.

Mohammed je prijel nazaj.

"Sem prav storil, effendi?" me je vprašal.

"Kakor otrok si se obnašal!" sem se jezil.

"Tebi sem hotel ustreči!"

"Ali sem dejal, da ga moraš že sedaj izpustiti —? Izgubili smo talca in nismo več varni."

"Allah naj mu odpusti!" je pravil Halef. "Hitimo za njim!"

"Ne dobimo ga več!" sem ugovarjal. "Njegov konj je boljši ko naši konji. Le vranec bi ga dohitel."

"Amad, za njim!" je zaklical Mohammed sinu. "Spravi ga nazaj, živega ali mrtvega!"

Amad je odhitel za beguncem.

Prišel je morebiti pet sto korakov daleč, pa se je vranec ustavil in ni hotel več ubogati.

Dvignil se je na zadnje noge, pa spet vrgel vse štirje od sebe, pa skočil v stran in krivil hrbet.

Toda Amad je bil dober jezdec, ni se dal izlaska vreči iz sedla, prisilil je vranca k pokorščini.

Seveda smo jezдили za njim.

Izginil je za ovinkom in ko smo prišli bliže, je bil že precej daleč. Spet se je boril s konjem.

Vse moči je napejal, vso svojo spretnost je poskušal, zaman, zletel je iz sedla. Vranec pa se je obrnil, pridiral nazaj, obstal pri meni in z nežnim prhanjem drgnil lepo glavo ob mojem stegnu.

"Allah akbar — Allah je velik!" je pravil Halef. "Glejte, dal je konju boljše srce, nego ga imajo mnogi ljudje! Kolika škoda, gospod, da ti ga tvoja čast ne dovoli spet zasesti!"

Haddedin je precej trdo priletel na tla, s težavo je vstal.

Preiskal sem ga, na srečo njegove poškodbe niso bile nevarne.

"Tale žrebec je od vraga!" se je hudoval. "Saj me je prej vendar dal nosil —!"

"Ne pozabi, da je od tistikrat mene nosil!" sem mu dejal. "Dosedaj sem še vsakega konja navadil, da je nosil le tistega, ki sem mu jaz dovolil nanj sesti."

"Nikdar več ne sedem na tega šejtana!"

"Bola bi bilo za nas vse, da vobče nisi nikdar sedel nanj! Da sem jaz sedel na njem, bi nam Bebbeh ne bil ušel."

"Sedi nanj, emir, pa jezdi za njim!" je prosil Mohammed Emin.

"Ne razžali me!"

"Torej naj nam Gazal Gaboja uide —?"

"Ušel nam bo. In ti si kriv!"

"Strašno —!" je godrnjal Anglež. "Neumnost! Neprijetna reč! Yes!"

"Kaj bomo ukrenili?" je povpraševal Halef.

"Nič. Bebbeha ne dobimo več. Poslal bi Dojana za njim, pa mi je predragocen."

Vsekakor pa moramo nekaj ukreniti, da se vsaj pred Bebbehi zavarujemo."

Obrnil sem se k Haddedinu.

"Ali sta davi, ko sem bil na lovu, govorila vprico Bebbeha o poti, koder mislimo jezdit?"

Obotavljala sta se z odgovorom. Halef je mesto njiju odgovoril:

"Da, gospod, govorila sta."

"Pa le po arabsko," se je zagovarjal Mohammed.

Da ni imel osivele glave in snežnobe brade in da ni bila vsa njegova zunanost tako častljiva, prav krepek odgovor bi mu bil dal na to neumno epombo.

Pa posilil sem se in mirno povedal:

"To je bilo neprevidno. Kaj sta govorila?"

"Da pojdemo v Bistan."

"Druga nič? Pomisli! Vsaka beseda, ki sta jo povedala, utegne biti važna. Za vsako moram vedeti. Malenkost, ki bi jo zamolčala, nas utegne stati življenje."

"Pravil sem, da bomo iz Bistana jezдили v Ahmed Kulwan, vsekakor pa k jezeru Kjudri."

"Zelo nepremišljeno si govoriš, šejh Mohammed! Prav nič ne dvomim, da nas bo Gazal Gaboja zasledoval. Ali si še vedno mnenja, da nam boš za vodjo?"

"Emir, odpusti! Prepričan sem, da nas Bebbehi ne bodo došli. Precej časa bo minilo, da bo našel svoje ljudi, naglo bomo jezдили in spet bo mnogo časa minilo, da nas dohitijo. Medtem pa smo mi lahko že daleč!"

"Misliš? Bil sem pri mnogih narodih, tudi pri divjih, kakor so tile Bebbehi, mnogo sem si pri njih izkusil, težko me kdo premoti. Šejhov brat je pošten človek, pa žal ni šejh. Ne more jim zapovedovati. Uspejo mu je, da so nas v miru pustili oditi, pa glavo stavim, da so jezдили za nami, seve skrivaj, in da niso niti daleč za nami. Dokler je bil šejh v naših rokah, smo bili varni, prepričani so bili, da bi bili našo grožnjo uresničili in šejha ustrelili, če bi se prikazali."

Sedaj pa nimamo več talca v rokah, storijo lahko, kar hočejo. Prišli bodo in se maščevali za vse, tudi za konje, ki smo jim jih postrelili."

"Ni se nam jih treba bati," je tolažil Amad el Gandur. "Mnogo konj smo jim ubili, ne morejo vsi za nami. Pa četudi pridejo, jih bomo odbili z našimi dobrimi puškami."

"Vse to se lepo sliši, pa ni tako. Videli so, da nam v napadu na odprtem svetu niso kos, založili nam bodo pot in nas napadli iz zasede. Morebiti celo ponoči."

"Straže bomo postavili."

"Le šest nas je in približno prav toliko straž potrebujemo, če hočemo biti vsaj za silo varni."

Misliti moramo na kaj drugega."

Oglar Allo je medtem boječe stal ob strani. V zadregi je bil, očitkov se je bal, da je slabo stražil in pustil ujetniku uiti.

"Kako daleč pridejo Bebbehi na jug na svojih pohodih?" sem ga vprašal.

"Vse doli do jezera Kjudri."

"Ali dobro poznajo deželo?"

"Čisto natančno. Prav tako, kakor jaz poznam vsak hrib in vsako dolino med Dergezino in Miekom, med Nueizgijo in Dženero."

"Torej moramo poiskati drugo pot," sem nadaljeval, in pustiti tisto, ki sta o njej govorila Haddedin vprico ujetnika.

Na zapad ne smemo. Kako daleč je odtod na vzhod do gorovja Zagros?"

"Osem ur, če bi jezдили po zračku."

Allo je mislil na zračno črto.

"In kako daleč je po tleh?"

"Katero pot izbereš. Niže spodaj poznam prelaz. Če jezdimo proti solnčnemu vzhodu, bomo nocoj prenočili v varnem gozdu in prišli do Zagrosa jutri, ko bo solnce najvišje."

(Dalje prihodnjič)

1936 AUGUST 1936						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23 30	24 31	25	26	27	28	29

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

AVGUST

16.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z., priredi piknik pri Zornu na 4388 Bradley Rd.

16.—Piknik Slovenske mladinske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

16.—Društvo Cerkiško Jezero št. 59 SDZ ima izlet na Stuskeve farme.

16.—Klub slovenskih mesarjev in groceristov priredi velik izlet na Pintarjeve farme.

16.—Šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

16.—Buckeye Lodge, No. 60 SDZ, Lorain, O., priredi piknik na Kosovi farmi na Seneca Rd.

23.—Piknik društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ na Pintarjevi farmi.

30.—Podružnica št. 32 S. D. Z. obhaja 7-letnico obstanka v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

SEPTEMBER

6.—Srbski kulturni vrt, proslava Njegoša in koncert v avditoriju S. N. Doma.

6.—Zaključek sezone in piknik za vse znance in prijatelje na Stuskevi farmi.

8.—Pričetek konvencije J. S. K. Jednote in avditoriju S. N. Doma.

13.—Pevski zbor "Cvet" priredi vinsko trgatavo v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

13.—Skupna društva fare sv. Kristine priredi piknik na špelskih prostorih.

20.—Proslava 5-letnice, ples in splošna zabava, podružnice št. 49 SZZ.

27.—Društvo St. Clair Grove št. 98 W. C. priredi proslavo 20-letnice svojega obstanka v S. N. Domu na St. Clair Ave.

OKTOBER

3.—Podružnica št. 50 SZZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

4.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

10.—Klub O-Pal, plesna veselica in avditoriju S. N. Doma.

11.—Skupna društva Slovenske Dobrodrelne Zveze v Lorainu priredijo koncert v S. N. Domu v Lorainu.

16.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. D.

17.—Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ, plesna prireditev v avditoriju S. N. Doma.

24.—Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Vodnikov Vene št. 147 SNPJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

8.—Samostojni pevski zbor Zarja priredi opero v avditoriju S. N. Doma.

8.—Pevski zbor "Cvet" priredi koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, prireditev v avditoriju S. N. Doma.

15.—Collinwood Hive 283, T. M., banket ob priliki 20-letnice v S. D. Domu na Waterloo Rd.

21.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

22.—Koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

22.—Podružnica št. 41 SZZ obhaja šestletnico obstanka s proslavo v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

25.—Interlodge liga, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

28.—Carniola Tent št. 1288, The Maccabees, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

29.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

20.—Slovenska mladinska šola S. N. D. priredi božičnico šole v avditoriju S. N. Doma.

20.—Novi pevski zbor Slovan priredi svoj prvi koncert in ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.

JANUAR

2.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ imajo plesno veselico v avditoriju S. N. D.

9.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Klub društev S. N. Doma, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ proslavi obletnico v avditoriju S. N. Doma.

31.—Carniola Tent št. 1288 T. M., proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

FEBRUAR

6.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

7.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. D.

MARC

21.—Jugoslovanski Pasijonški klub, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Prosvetni klub S. N. Doma, šolska prireditev v avditoriju S. N. Doma.

APRIL

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

Po Slomškovih dneh

Štajerska plan je dala slovenskemu narodu velike učenjake, odlične cerkvene kneze, od vsega naroda priznane in ljubljene narodne voditelje. Sedaj pa izgleda, da nam bodo lavantinci postavili tudi prvega slovenskega svetnika v naše oltarje. Kdor je malo pobliže opazoval verske slovesnosti v Mariboru in videl, s kako iskreno pobožnostjo in zaupanjem je ljudstvo romalo na Slomškov grob, je moral tudi sam, čeprav dosedaj dvomljiv, priti do prepričanja da si bo to ljudstvo res izmislilo svojega svetnika tudi pred vesoljno Cerkvijo in da nebeška vrata ne bodo mogla ostati zaprta tolikomur zaupanju. Prav vse je sodelovalo, kar versko in slovensko čuti: duhovščina s svojimi prelati in škofi na čelu, svetovne oblasti, kulturni in politični narodni voditelji. Vse je družila ena sama želja in ena misel.

Kljub vsemu pa se je zdelo, da je narodno voditeljstvo v tem slučaju le izraz ljudske volje, ki že davno veruje in živi v prepričanju, da je Slomšek svetnik in priprošnjik slovenskega naroda pred Bogom. Kajti ni je sile na zemlji, ki bi si sicer mogla v času vseh teh pozemeljskih težav in kriz, ki so nad našim kmetskim človekom, ustvariti to pripravljenost za žrtve in spravi tako ogromne množice našega delovnega ljudstva sredi poletne vročine v Maribor, da manifestirajo za svojega Slomška, ko bi to prepričanje in navdušenje ne živelo v globini na-

rodove duše. Idealizem vernega slovenskega ljudstva, ki se je zopet enkrat pokazal v vsej globini in pristnosti, je tako velik in iskren, da mora imeti pred njim spoštovanje vsakdo, tudi kulturni nasprotnik, ako ima le kaj smisla za resnične kulturne in prave vrednote. Ne vemo, kaj in koliko store drugi krščanski narodi za poveljevanje svojih svetnikov. Cerkev je veliko, košato drevo in v njegovi senci je mnogo narodov. Vsak dela odgovarjajoče svoji čudi, svoji naravi. Slovenci, ki smo majhen narod, ni posebno oblagodarnen ne z zemljo ne s slavo zgodovinske preteklosti, ne z zemeljskimi prijatelji in mogočnjaki tega sveta in še manj s srebrom in zlatom, imamo tudi bolj ponižno pobožnost, ki je večših res malo skromna. Tisto malodušje in mala vera v samega sebe in v to, kar je našega slovenskega, ki jo opazujemo tako pogosto v našem narodnem življenju, se na vsak način odraža tudi v našem stališču do našega slovenskega svetnika. —

Toda pred Bogom smo vsi enaki in so številčno mali in veliki narodi cenjeni le po svoji pravi notranji vrednosti. Zato upajmo, da srečnega zaupanja vernih Slovencev Bog ne bo zavrnil in bo s čudeži povelil Antona Martina Slomška in še druge naše svete može in žene.

Velika je misel, da bi imeli tudi Slovenci v veliki univerzalni katoliški Cerkvi svoje svetnike. Svetost, to je bogohotena harmonija duha in srca, požlahtnjena s heroičnimi krščanskimi čednostmi. Na ta način bi tudi slovenska pobožnost, če se smemo tako izraziti, došla v sklop z univerzalnim katolicizmom, iz katerega itak raste in je po njem navdihnjena, ki pa je vendar, če premišljemo n. pr. našega Slomška, tako pristno slovensko zveneca, ko ga gledamo pevca naših slovenskih gor, srčnega ljubitelja naše krasne, a od požrešnih tujcev zatirane zemlje, ki ji škof, da narod ohrani veri in Bogu, postane prosvetni buditelj, kulturni in narodni voditelj. Slomšek je bil po našem skromnem mnenju zelo moderen tip katoliškega svetnika, ki bi enkrat povzdignjen na oltar dal svetniški bogozasluzni pečat našim brezimnim verskim in kulturnim delavcem, ki so šli po njegovih stopinjah in so po njegovem zgledu zastavili z delom povsod, kjer so mislili, da bodo narodu in veri najbolj služili.

Verska in narodna ideja Martina Slomška, ki Slovence že danes družijo, nas bo potem, ko bo Slomšek proglašen za svetnika, združila še bolj v eno duhovno in narodno enoto. Količnega pomena bi to bilo zlasti za naše primorske in koroške Slovence! Slomšek — svetnik, bi za naš narodni in kulturni življenj v resnici pomenjal več, kot kakršenkoli narodni program. Saj so že mariborski praznični dnevi v tem pogledu zelo blagodejno vplivali. "Štajerci" so z velikim zadovoljstvom spoznali, v kako veliki meri je danes Slomšek velik vsem Slovincem, brez ozira na to, ali bivajo te ali onstran Savinje. Pošteno so lavantinci ugotovili, da dosedaj ni bilo še nikdar toliko "Kranjcev" v Mariboru, kot v Slomškovih dneh. In "Kranjci" so se lahko prepričali, s kako naklonjeno prijaznostjo, uslužnostjo in prisrčnostjo so jih panonski Slovenci sprejemali. Ugajal jim je njihov trden nastop in korak, njihove prekrasne narodne noše, katerim se niso mogli načuditi pred Bogom. Kajti ni je sile na zemlji, ki bi si sicer mogla v času vseh teh pozemeljskih težav in kriz, ki so nad našim kmetskim človekom, ustvariti to pripravljenost za žrtve in spravi tako ogromne množice našega delovnega ljudstva sredi poletne vročine v Maribor, da manifestirajo za svojega Slomška, ko bi to prepričanje in navdušenje ne živelo v globini na-

je slo vendar vse v najlepšem redu.

Slomškove slavnosti je zelo povzdignila navzočnost naših vidnejših cerkvenih in narodnih voditeljev. Neizbežno v spominu vseh navzočih in nepozabnih v zgodovini našega naroda bo ostal trenutek, ko je naš voditelj dr. Anton Korošec kot mandatar slovenskega naroda izročil lavantinskemu škofu 400.000 podpisov kot prošnjo za beatifikacijo Slomška. Od strani dr. Korošca ni bila to le nekaka simbolična gesta, ampak je s tem dejanjem kot odgovorni narodni voditelj pokazal, v čem je prava veličina naroda, kam morajo iti njegovi ideali, da bo ostal večno mlad in radosten: "Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike." Knezoškof dr. Tomažič je v svojem odgovoru s krasno vzporeditvijo to okoliščino tudi podčrtal, ko je podaril, da je res nad vse značilno, da duhovnik Anton Korošec, sedanjí voditelj slovenskega naroda, izroča podpise za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška, ki je v svojem času bil narodni voditelj Slovencev.

Maribor, ki je naša narodna in kulturna straža na severu, zasluži, da je večkrat priča utripov našega kulturnega in narodnega življenja. Tudi potrebno je to. Največji sijaj vsem prireditvam so vendarle dale množice vernega slovenskega ljudstva, ki so večinoma z velikimi gmotnimi žrtvami prihiteli, da manifestirajo za svoje verske in narodne ideale. Idealizmu letih, njihovi veri in globokemu zaupanju se bomo morali tudi mi zahvaliti, da bomo Antona Martina Slomška mogli kdaj kdaj vsi Slovenci in ves katoliški svet častiti na oltarjih.

Dal Bog, da bi se to čim prej zgodilo.

IZ DOMOVINE

—Še živ bojevnik iz bitke pri Kraljevem Gradcu. Letos potoče 70 let, ko je imela leta 1866. Avstrija vojno s Prusi in Italijani. Le redki bojevnik iz te vojne so še pri življenju, saj morajo šteti nad 90 let. Eden izmed še živih bojevnikov iz te vojne biva v poljanski občini na Gornjih Brdih. Je to Pavle Krek, rojen 4. januarja leta 1844. v Bočnu, podmače pri Kršišu. Udeležil se je bitke pri Kraljevem Gradcu kot dragonec, star tedaj 22 let. Kljub visoki starosti ima še dober spomin na tiste čase in zna zanimivo pripovedovati, kako se mu je tedaj godilo. Pri Kraljevem Gradcu je padlo, kar Krek pripoveduje, okoli 40.000 vojakov.

Vojake je služil šest let po večini na Ogrskem. Rad se ponahča, da zna madžarski in nemški. Zato večkrat svoje pravnuke uči, kako se imenuje madžarski in nemški ta ali ona beseda. Če je dobre volje, še zapoje kako znano iz vojaške dobe. V začetku vojaške službovanja se mu je bil konj nekoč spasil in ga zanesel na prodajalni trg, kjer je pomečkal jerbabe jaje, za kar so ga madžarske prodajalke silno oštevale.

Ko je doslužil vojake, je bil pozneje štirikrat v Ameriki, kjer je delal v tvornicah. Vmes je iskal zasluzka tudi v Bosni, pri gradnji železnice, kjer je bil nekaj predelavec. V mladih letih je bil zelo krepke in orjaške postave in močnega glasu, kakor ga ima še danes. Posebno dobro se mu nikdar ni godilo. Bil pa je zmerom dobrovoljen, ki se kljub svoji moči ni s fanti pretepal. Zdal preživlja svoja stara leta že pri svoji vnukinji in njenih otrocih, ki so mu pravnuke.

—Puška mu razmesarila obraz. —Nedavno se je na svojem vozu v Rače odpeljal kupovatele znan posestnik in mesar: ur, v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd. —Odbor. (188)

Takoj so bili poklicani reševalci, ki so prepeljali Smodeja v mariborsko bolnišnico. Kljub skrbni negi pa je Smodej poškodbam podlegel.

Ko se je puška sprožila, je padla pod voz ter je bila najdena z zakriviljeno cevjo.

Pokojni Smodej je bil v najlepši moški dobi, saj je bil star šele svojih štirideset let. Bil je obče znana oseba ne samo v Novi vasi, marveč tudi v Mariboru. Zlasti dobro ga poznajo lovci ter so ga ljudje radi njegovega vedrega razpoloženja zelo radi imeli.

Smodej, ki ima tudi na mariborskem Glavnem trgu svojo stojnico. Smodej se je podal na pot vedrega razpoloženja. S seboj je vzel tudi lovsko puško, ker je bil strasten lovec. Mislil je namreč, da bo imel grede priliko tudi ustreliti kakšno raco. Ni pa niti zdaleka slutil, da utegne imeti ta puška zanj usodne posledice. Ko se je namreč Smodej okrog dveh zjutraj vračal nazaj v Maribor, se mu je v Slivnici nenadoma sprožila puška, ki jo je imel pri sebi na vozu. Na vozu je sedel tudi Smodejev pomočnik Franc Kozar. Posledica sproženja je bila strašna: naboj s šibrami je zadel Smodeja v glavo in mu skoraj polovico glave razmesaril, nekaj šiber pa je zadelo v glavo oziroma v vrat tudi pomočnika Kozarja.

</

Jack London:

ROMAN TREH SRC

— Ste končali, senor? Ali imate še kaj na srcu? — je vprašal poglavar prilizano. Tisti hip je namignil orožnikom, ki so planili na Henryja in mu vzeli orožje.

— Celo prezident panamske republike ne more pomilostiti zločinov, ki še niso bili izvršeni — ali ni res, gospod sodnik? — je dejal poglavar.

— To je res nov zločin, — je odgovoril sodnik na poglavarjev migljaj. — Ta ameriška svinja je žalila naše zakone.

— Zato ga bomo pa takoj sodili, kar tu na mestu. Čemu bi hodili v sodno dvorano in tratili čas z razpravo? Obsodimo ga in čim bo obsodba izvršena, odriemo naprej. Tu imam steklenico dobrega vina.

— Ne maram vina, — ga je prekinil sodnik naglo. — Mescala mi dajte. Toda o tem se pomeniva pozneje. Ker sta obe prič nesramne žalitve tu, ni treba zaslisevati drugih. — Po mojem mnenju je obtoženeec kriv. Ali lahko predlagate kazni, senor Mariano Veracara e Hijos?

— Štiriindvajset ur v klado ž njim, da se ohladi njegova vroča ameriška glava, — je odgovoril poglavar.

— Sodba je izrečena, — je

izjavil sodnik — in izvršiti se mora nemudoma. Odvedite jetnika, orožniki, in vtaknite ga v klado!

Jutranja zarja je našla Henryja trdo spečega na trati za mestom. Dvanajst ur je bil že aretiran. Toda spal je nemirno, zakaj mučile so ga strašne sanje v zvezi z usodo živo pokopanih tovarišev, poleg tega mu pa strupene mušice in komarji niso dali vso noč miru. Valjal se je in otepal nadležne nočne goste tako, da se je zbudil zelo zgodaj. Takoj se je spomnil dogodkov prejšnjega dne in kritičen položaj mu je bil jasen. Jutranjo zarjo je sprejel zelo neprijazno. Mušice so ga tako opikale, da je čutil po vsem telesu neznosno bolečine in zato je začel navse zgodaj preklinjati. Njegove kletve je slišal mož, ki je šel mimo z vrečico instrumentov. Bil je stasit mladenič v uniformi vojaškega letalca Zedinjenih držav. Zavil je s poti in se približal trati, kjer se je valjal Henry. Obstal je ter radovedno ogledoval klado na Henryjevih nogah.

— Prijatelj, — je dejal, ko je Henry nehal kleti, da se malo oddahne. — Snoči, ko

sem se spustil na to obalo in še nisem imel prtljage, da si napravim sotor, sem se tudi jaz nekoliko uril v preklinjanju. Toda to je bilo detsko čebljanje v primeri z vašimi kletvami. Klanjam se, sir! — Vi ste kvalificiran primojdšar, če mi dovolite, da se tako izrazim. Če vam ni težko ponoviti, bom imel v zalogi najboljše kletvice, kar jih je na svetu in ne bo se mi treba bati, da pridem v zadrego.

— Kdo za vruga pa ste, gospod? — je vprašal Henry. — In kaj počenjate tu?

— Prav nič vam ne zamerim, — se je zarežal letalec. — S tako oteklim obrazom si že lahko privoščite te neprijazne besede. Kdo neki je vas tako razmrcvaril? Kar se pa tiče vragov, moram omeniti, da mi še niso dali službe v peklu. Pač pa sem znan na zemlji pod imenom Parsons, lieutenant Parsons. V Panamo sem prispel zato, da poletim od Atlantskega k Tiheemu oceanu. Morda vam lahko storim kako uslugo, predno se napotim dalje.

— Seveda, — je prikimal Henry. — Vzemite iz svoje vrečice kako orodje in razbite to proketo klado. Še revmatizem dobim, če ostanem tu. Dovolite, da se vam predstavim. Morgan je moje ime. Še noben človek me ni tako razmrcvaril, kakor ti vražji komarji.

Lieutenant je vzel iz vrečice dleto in kmalu je bila klada razbita. Nato je pomagal Henryju na noge. Henry je masiral z rokami noge in kolena, da si obnovi obtok krvi. Med masažo je hitro pripovedoval letalcu o tragični usodi Leoncie in Francis, ki sta morda že našla v podzemlju smrt.

— Rad imam tega Francis, — je končal svoje pripovedovanje. — Do pičice sva si podobna. Njegova smrt bi mi bila najhujši udarec. Bolj sva si podobna, kakor dvojčka, poleg tega sva pa še daljna sorodnika. Kar se pa tiče senorite, vam moram priznati, da jo ne ljubim, nego sem tudi zaročen z njo. Tako je ta reč. Ali mi morete pomagati, da ju rešim? Kje je vaš aeroplan? Peš ali na konju bi rabil od gore plemena Maya cel dan. Če me pa popeljete na svojem aeroplanu, prispem v kratkem. Morda bi mi mogli odstopiti sto dinamičnih nabojev, s katerimi bi nemudoma razbil skalo tako, da bi voda lahko odtekla.

Lieutenant Parsons je kolebal. — Recite da, recite da! — je prosil Henry.

Tisti hip, ko se je del skalnate stene spustil in zaprl izhod iz podzemne jame, kjer sta stala kipa bogov plemena Maya, je nastala okrog treh ujetnikov v notranjosti svete gore popolna tema. Francis in Leoncie sta se nehote približala in se prijala za roke. Kmalu je Francis mladeno objemal in nepopisna radost obližanja je malone okrasila mračno grozo njunega položaja. V bližini sta slišala težko sopečega Torresa. Naposled je Torres zamrmral:

— Kriz božji, kako blizu je bila smrt! Rad bi vedel, kaj nas čaka zdaj.

— Kar potolaži se, prijatelj! Še marsikaj nas čaka, predno pridemo iz te proklete pasti, — je dejal Francis. — In čim prej se napotimo dalje, tem bolje bo za nas.

Hitro so se domenili, kako bodo nadaljevali pot. Francis se je plazil ob levi steni in se je dotikal z roko. Leoncie je šla za njim in se držala njegovega suknjice. Ob desni strani je šel Torres. Ves čas so se klicali, da bi se v temi ne izgubili. Tako so lahko opredelili širino rova in tudi nevarnosti ni bilo, da zaidejo v stranske rove. K sreči je imel predor — bil je namreč reš pravi predor — ravna tla tako, da se v temi niso spotaknili. Francis ni hotel zažigati vžig-

lic, ker jih je hranil za skrajni slučaj. Hodil je zelo previdno, da bi ne padel v kako brézno. Pomagal si je na ta način, da je postavil vedno eno nogo naprej in poskušal, če so tla pod njim trdna, in šele potem je stopil korak naprej. Zato so hodili zelo počasi in prehodili na uro komaj pol milje.

Samo na enem kraju se je rov razcepil. Tu je zažgal Francis vžigalico in opazil, da ni nobenih znakov, ki bi kazali, po katerem rovu naj gredo dalje.

Rova sta si bila podobna kakor dva krajcarja.

— Edina pot, ki nam preostaja, je eden teh rorov, — je dejal Francis, — in če nikamor ne pridemo, se vrnemo in poskusimo svojo srečo po drugem. Jasno je samo to, da rova nekam vodita, sicer bi svečniki plemena Maya ne izgubljali časa s kopanjem.

Čez dobrih deset minut se je naenkrat ustavil in vzkliknil, da opozori svoja spremljevalca, naj bosta oprezna. Hotel je stopiti korak dalje, pa mu je obvisela noga v zraku. Hitro je prižgal vžigalico in zagledali so, da stoji tik pred ogromno jamo. Z vžigalico se ni dalo posvetiti tako, da bi videli, kako globoka je jama. Vendar so pa opazili, da vodijo globoko doli v temo neke stopnice, napol naravne, napol izklesane iz skale.

Spustili so se po teh stopnicah in prišli čez eno uro v ogromno podzemno jamo, kjer jih je presenetila dnevna svetloba, ki je bila spočetka slaba, potem je pa postajala v podzemlju tem svetleje, čim dlje so šli. Do izvora te nepričakovane svetlobe so prišli prej, predno so se nadejali. Francis je odstranil gosto zaraščeno divjo trto in splezal iz podzemlja. Prvi hip se mu je bleščalo tako, da ni mogel razločiti, kje je. Kmalu sta prilezla za njim tudi Leoncie in Torres. Z visoke skale so zagledali pred seboj malone okroglo dolino, široko najmanj tri milje. Visoke gore so jo obdajale od vseh strani tako, da je bila od zunanjega sveta popolnoma ločena.

— To je dolina Izgubljenih duš, — je dejal Torres svečano. — Slišal sem že o nji, dasi nisem verjel tem pravljicam.

— Tudi jaz sem slišala, pa nisem verjela, — se je oglasila Leoncie.

— No, in kaj za to? — je vprašal Francis. — Saj nismo Izgubljene duše, temveč ljudje iz mesa in krvi. Česa bi se torej bali?

— Ne, motite se, Francis! Le poslušajte, kaj vam povem! — je dejala Leoncie. — Vse pravljice, ki sem jih slišala o tej dolini v zgodnji mladosti, se strinjajo v tem, da tisti, ki je stopil v dolino Izgubljenih duš, nikoli več ni prišel iz nje.

— Recimo, da je res, kar pravite, — se je nasmehnil Francis, — toda povejte mi, kako so mogle potem takem nastati vaše pravljice? Če se iz te doline ni še nihče vrnil, da bi povedal drugim, kakšna je, tedaj res ne vem, kako morejo ljudje sploh vedeti za njo?

— Tudi jaz ne vem, — je pritrdila Leoncie. — Povedala sem vam samo to, kar so mi pravili drugi. Sicer pa tem pravljicam nikoli nisem verjela. Toda dolina odgovarja točno popisom.

— Še nihče se ni vrnil iz te doline, — je pritrdil Torres s svečanim glasom.

— Kako pa veste, da je sploh kdo prišel sem? — je vprašal Francis.

— Vse Izgubljene duše žive tu, — se je glasil odgovor. — Videli jih nismo še nikoli zato, ker se iz te doline sploh ne ganejo. Verjemite mi, Mr. Francis Morgan, da vem, kaj govorim. Saj sem naobražen. Učil sem se v Evropi in tudi v New Yorku sem imel opravke. Dobro sem podkovan v naravoslovju in filozofiji. Vem pa tudi, da nihče, ki ga je zanesla usoda v to zakleto dolino, ne pri-

de več iz nje.

— No, pa naj bo, toda mi še nismo stopili v dolino, je-li? — je ugovarjal Francis nestrpno. — In nikjer ni rečeno, da moramo v dolino. Čemu bi hodili, če se res ne moremo vrniti. Niti na misel mi ne pride, da pustim tu svojo glavo.

Splazil se je na rob strme skale, na kateri so stali, da bi si bolj ogledal nekaj, kar ga je zanimalo. — Če to-le ni slamnata streha... Francis ni končal stavka. Naenkrat se je pod težo njegovega telesa pomol utrgal in vsi trije so se zatrkjali po strmem klancu v dolino. Za njimi se je vsul gramoz, prst in šopi odtrgane trave.

Ustavili so se šele pri gostem grmu in oba moška sta planila pokoncu prva. Predno sta pa prihitela Leoncii na pomoč, je tudi ona že stala in se na ves glas smejala.

— Prav kar ste rekli, da nam ni treba hoditi v dolino. Zato smo se pa pripeljali, — je dejala Francisu smeje. — Zdaj menda verjamete.

— Toda Francis je bil tisti hip zaposlen. Iztegnil je roko in ujel nekaj, kar se je pritrdilo po klancu za njimi. Bila je Torresova čelada, ki jo je vzel mumijski in pri padcu izgubil. Francis jo je vrnil Torresu.

— Vrzite jo proč, — je dejala Leoncie.

— To je edino moje pokrivalo, ki lahko obvaruje mojo glavo vročih solčnih žarkov, — je odgovoril in vrtel čelado v roki. Naenkrat je opazil na notranji strani napis in oči so se mu zaskrile. Pokazal je napis Leoncii in Francisu ter prečital na glas:

“Da Vasco”

— To ime sem že slišala, — je zašepetala Leoncie.

— Saj ste ga morali slišati, — je pritrdil Torres. — Da Vasco je bil moj praded. Moja mati se je pisala Da Vasco. V španske kolonije je prispel skupaj s Cortesom.

— Pridružil se je upornikom, — se je oglasila Leoncie. — Dobro se spominjam, da sta mi pravila o njem oče in stric Alfaro. Z deseterico svojih prijateljev je šel iskati zaklade plemena Maya. S seboj so vzeli primorsko indijansko pleme Caribov — sto moških in sto žensk — ki so jim nosili prtljago. Na Corte-

Čistimo in likamo vsakovrstne obleke
Pridemo iskat
ROGEL DRY CLEANING
6526 St. Clair Ave.

**ZDRAVO, IZVRSTNO
DOMAČE VINO**
po zmernih cenah dobite
vsak čas pri
JERNEJ KNAUS
1052 E. 62nd ST.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

Dr. J. V. Zupnik
Zobozdravnik
ENDicott 5013
Uradne ure: 9 zjutraj do 8 zvečer. V Knausovem poslopu,
6131 St. Clair Ave.
Vhod na East 62. cesti
(Aug. 5-7-10)

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom,
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978

sovo povelje se je pognal Mendora za njimi. In stric Alfaro ročeni vsi na milost in nemilost mi je pravil, da so zagnali Da Vasca s spremstvom v dolino

(Dalje prihodnjič)

Volčjak Rex, ki ga lastuje poveljnik F. W. Sterling, se očividno zabava na deski, katero vleče z veliko brzino motorni čoln. Stati na taki deski ni malenkost, zlasti kadar napravi čoln oster ovinek.

Republikanski kandidat za predsednika, gov. Landon ob priliki, ko je bil Landon uradno obveščen, da je izbran za kandidata.

Poletna razprodaja

SE ŠE NADALJUJE

Vse letno blago je sedaj v cenah do skrajnosti znižano. Za mali denar si sedaj lahko nakupite blaga za vas in vašo družino.

Ženske letne obleke Cena \$2.95, sedaj \$2.25 " \$1.95, " \$1.59 " \$1.35, " 97c	Rayon spodnja krila Cena 59c, sedaj 44c " 50c, " 39c " \$1.00, " 83c
Moške delavne srajce Cena 85c, sedaj 69c " 75c, " 59c	Ženske svilene nogavice Full fashioned Cena 69c, sedaj 58c
Letni blanketi Cena 75c, sedaj 59c	Blago na jarde Cena 25c, sedaj 16c
Ženske spalne srajce Cena 39c, sedaj 4 za 59c	Ženske rayon nogavice Cena 25c, sedaj 19c
Moške nogavice Sedaj 3 za 25c Bela kotenina Cena 13c jard, sedaj 10 jard za 88c	Zastori (curtains) Cena \$1.25, sedaj 88c
Velike brisače 22x44 Cena 29c, sedaj 4 za 95c	Ženski predpasniki Sedaj 2 za 35c
Moško spodnje perilo Cena 35c, sedaj 2 za 59c	Rjuhe velike, 81x99 Cena \$1.25, sedaj 99c
Lepi namizni prti v različnih barvah na razprodaji samo 59c	Blago za zastore Sedaj 19c jard
	Pralne obleke za deklice mere 8 do 14 let po 29c, 39c, 49c 69c in 79c

Se vam priporočam

JOS. STAMPFEL

6108 St. Clair Ave. 6108 St. Clair Ave.

Louise Small se kaj brez skrbi počuti ob silnem biku, ki je že večkrat imel "važno vlogo" v filmu. Bob Burns, filmski igravec je stavil, da bo speljal bika v prodajalno porcelanastih predmetov, in da bik ne bo prevrnil niti ene posode. Res ga je zvalil v prostore in ko si je bik vse dobro ogledal, se je zadovoljno vlegel na kup slame v sredi prodajalne. Burns je dobil slavo.

Iron Moccasin, polnokrvni Indijanec rodu Chicasaw, ki načeljuje vladnemu oddelku Zed. držav v indijanskih stvarih na Veliki jezerski razstavi v Clevelandu.